

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo.tem@gov.fi

Väyläviraston lausunto: Luonnos valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sen SOVA-lain mukainen ympäristöselostus

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista ja sitä koskevasta SOVA-lain mukaisesta ympäristöselostuksesta.

Väylävirastosta annetun lain (862/2009) mukaan Väyläviraston tehtävinä on muun muassa liikenteenohjauksen järjestämisestä vastaaminen, talvimerenkulun edellytysten turvaaminen sekä vesiväylien palvelutasosta vastaaminen. Virasto edistää toiminnallaan väyläverkon toimivuutta.

Väylävirasto lausuu seuraavasti esityksestä ja ympäristöselostuksesta:

Esitys valtioneuvoston päätökseksi talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää, että valtioneuvosto tekisi päätöksen neljän Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevan alueen osoittamisesta tuulienergian käyttöön. Talousvyöhykkeen neljästä merituulivoima-alueesta kaksi sijaitsee Selkämerellä ja kaksi Perämerellä. Väylävirasto tarkastelee näitä esitettyjä merituulivoima-alueita merenkulun, talvimerenkulun ja meriväylien näkökulmista.

Yleisesti ottaen merituulipuistoilla voi olla vaikutusta meriliikenteen turvallisuuteen ja sujuvuuteen, sillä ne ovat uusia esteitä merenkululle alueilla, joilla on aiemmin voinut kulkea vapaasti ja ne muuttavat kauppamerenkulun reittejä. Lisäksi merituulipuistoilla voi olla vaikutusta alusten tutka- ja radiojärjestelmiin.

Pohjanlahdella, erityisesti Perämerellä, merenkulku ja meriliikenne hyödyntää etenkin talvikausien aikana laajasti merialuetta. Liikennöinti merialueilla tulee olla turvallista ja sujuvaa. Kaikki esitetyt merituulivoima-alueet sijoittuvat Selkämerellä lähelle merenkulun nykyisin käyttämiä alueita ja reittejä ja Perämerellä merenkulun käyttämille alueille.

Työ- ja elinkeinoministeriö on kuullut aktiivisesti jo merituulivoima-alueiden esisuunnittelun alkuvaiheissa virastoja ja merenkulkuun liittyviä viranomaisia. Alueiden sijaintien ja rajausten suunnittelussa on ollut tärkeää huomioida Suomelle elintärkeän merenkulun

turvallisuusasiat ja toimintamahdollisuudet. Väyläviraston ja muiden virastojen sekä viiranomaisten jo suunnitteluvaiheessa esittämien muutosten tarkoituksena on ollut pyrkiä turvaamaan Suomen kauppamerenkulun toimintaedellytykset ympärivuotisesti sekä varmistaa turvallinen merenkulku.

Merenkulun nykyisen riskitason nousua nykyisestä tulisi pyrkiä välttämään, vaikka merelle jotain uutta tulevaisuudessa rakennettaisiin tai uusia alueita otettaisiin johonkin uuteen käyttöön.

Nyt esitetyt talousvyöhykkeen tuulivoima-alueet eivät Väyläviraston näkökulmasta vaikuttaisi merkittävästi tai haitallisesti merenkulkuun tai turvallisuuteen Selkämerellä, Perämeri-etelä -alueella voidaan nähdä jonkin verran vaikutusta turvallisuuteen talviaikana.

SOVA-lain mukainen ympäristöselostus

Selostuksessa on arvioitu vaikutukset ihmisiin, luonnonympäristöön, yhdyskuntarakentamiseen, luonnonvarojen käyttöön sekä myös näiden vaikutukset ristiin. Arviointi on tehty merituulivoimalle suunnitelluille alueilla aluekohtaisesti menettelyn kannalta riittävällä tarkkuudella. Vaikutuksia merenkulkuun on käsitelty lähinnä yleisellä tasolla.

Esitetyt neljä talousvyöhykkeen alueet eivät toteutuessaan todennäköisesti aiheuttaisi Suomen merenkululle mitään merkittävämpiä seurauksia. Pienet paikallisemmat vaikutukset toki aina voivat olla mahdollisia.

Muiden laajempien merialueiden varaamisella ja rakentamisella tulevaisuudessa Itämeren ja Pohjanlahden eri merialueilla Suomessa, Ruotsissa ja Ahvenanmaalla olisi todennäköisesti paljon merkittävämpiä yhteisvaikutuksia myös merenkulun turvallisuuteen ja sujuvuuteen, mikä olisi tärkeää myös huomioida.

Merenkulun turvallisuudella on vaikutuksia myös ympäristöön. Merenkulun käyttämien reittien mahdollisesti merkittävästi vähentyessä tai kaventuessa, liikenne kohdistuu harvemmille ja kapeammille alueille ja lähemmäs muita merelle suunniteltavia alueita esim. merituulivoima-alueita. Tällöin todennäköisyydet ja riskit alusten yhteentörmäyksistä tai törmäyksistä muihin esim. merituulivoimarakenteisiin kasvavat merkittävästi.

Väyläviraston näkökulmasta on hyvä, että selvityksessä on nostettu esiin myös tarvittavat hankekohtaiset arvioinnit mahdollisten häiriöiden (GNSS-signaalit, VHF-radioliikenne, AIS-järjestelmä) vähentämiseksi.

Rakentaminen talousvyöhykkeelle saattaa edellyttää myös VTS-palveluiden ja -laitteistojen kehittämistä. Merenkulun seuranta- ja viestintälaitteet ovat tärkeä osa merenkulun turvallisuutta.

Meripelastukseen liittyvä toiminta ja toimintamahdollisuudet merialueilla ja suunnitelluilla alueilla on myös tärkeä huomioida.

Pohjanlahden erittäin haastavat olosuhteet (mm. tuulet, aallokko, jäänmuodostus, liikkuva ja ahtautuva jää, osin hyvinkin matalat merialueet) ja vaikutukset alueiden rakentamiselle, käytölle ja huollolle ympärivuotisesti tulee Väyläviraston näkökulmasta tarkkaan huomioida.

Selostuksessa oleva ehdotus esitettyjen alueiden mahdollisesti aiheuttamien jääolosuhteiden muutosten ja merenkulkuun vaikutusten seuranta nähdään myös erittäin tärkeäksi huomioida.

Väylävirasto viittaa lisäksi aiempaan 16.6.2025 annettuun lausuntoon talousvyöhykkeen potentiaalisten merituulivoima-alueiden valmistelu- ja suunnitteluvaiheessa. Lausunnossa on huomioitu tarkemmin aluekohtaisestikin alueita ja niihin liittyviä asioita Selkämerellä ja Perämerellä.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Väyläviraston järjestelmässä.

Väylävirastossa asian on ratkaissut Vesiväyläosaston johtaja Elisa Mikkolainen ja esitellyt vesiväylänpidon projektipäällikkö Jarkko Hirvelä.

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Jarkko Hirvelä
Allekirjoitusaika	28.11.2025 13:58
Allekirjoittaja	Elisa Mikkolainen
Allekirjoitusaika	02.12.2025 08:31

ASIAKIRJAT

Asiakirja

Lausunto TEMlle.pdf

